

رمزگشایی از کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضایی

جی. هلد (ویراستار)

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های دفاعی

دهلی، هند

مترجم: ایمان خسروی

زمستان ۱۳۹۸

عنوان و نام پدیدآور: رمز‌گشایی از کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضایی / ویراستار آجی لهه؛ مترجم ایمان خسروی؛ ویراستار علمی محمد رضایی؛ ویراستار ادبی زهرا پورعلی.

مشخصات نشر: تهران: موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۹۵ ص.

شابک: ۳۵۰۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۵۷۶۹-۳۷-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان اصلی: international code of conduct for outer space Decoding the activities

موضوع: حقوق فضا موضوع: Space law موضوع: امنیت فضا -- همکاری‌های بین‌المللی موضوع: cooperation Space security -- International

سناد افزوده: لل، آجی، ۱۹۶۲ - م.، ویراستار شناسه افزوده: Lele, Ajey

شناسه افزوده: خسروی، ایمان، ۱۳۶۶ - مترجم شناسه افزوده: رضایی، محمد، ۱۳۴۲ -، ویراستار

شناسه افزوده: پورعلی، زهرا، ۱۳۵۰ -، ویراستار

شناسه افزوده: موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی

رده‌بندی کننده: ZD ۱۱۴۵ رده‌بندی دیویی: ۴۷/۳۴۱ شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۴۳۹۲۵

موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی
دفتر امور فضایی

تهران: میدان نوین، پاسداران شمالی، نبش کوهستان هشتم، موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی، تلفن: ۲۲۸۰۸۷۶۴، نمابر: ۲۲۲۹۹۷۷۴

عنوان: رمز‌گشایی از کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضا

مؤلف و گردآورنده: ایمان خسروی

ویراستار علمی: محمد رضایی

ویراستار ادبی: زهرا پورعلی

ناشر: موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی

نوبت انتشار: نخست

سال انتشار: ۱۳۹۸

طبقه‌بندی: عادی

شمارگان: ۱۰۰

طرح روی جلد: عباس جلالی‌وند

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

تمامی حقوق معنوی و همچنین حقوق مادی این اثر اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری و ترجمه برای موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی محفوظ می‌باشد و نقل قول محدود مطالب، فقط با ذکر کامل مأخذ مجاز است.

فهرست مطالب

۳	پیشگفتار
۹	درباره نویسندگان (همکاران)
۱۷	مقدمه
۲۷	قسمت اول: بحث
۲۹	فصل ۱: کردارنامه فضا: ساز و کاری ناقص
۳۷	فصل ۲: پاسخ به کردارنامه فضا: ساز و کاری ناقص
۴۵	فصل ۳: تعمق در کردارنامه فضا
۶۱	قسمت دوم: تکون
۶۳	فصل ۴: ابتکار دیپلماتیک فضایی اروپا: کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضایی
۶۹	فصل ۵: منشأ و مبانی منطقی کردارنامه فضایی
۷۹	فصل ۶: اقدامات شفافیت‌ساز را اعتداسازی امنیت فضایی
۱۰۱	فصل ۷: یک بازنگری در معاهده پیش‌بینی انقضای تسلیحات در فضا
۱۰۷	رژیم‌های فضایی
۱۰۹	فصل ۸: ساز و کارهای معاهده فضا
۱۲۵	فصل ۹: فضای ماورای جو: ساز و کارهای چندجانبه
۱۴۱	قسمت سوم: دیدگاه جهانی
۱۴۳	فصل ۱۰: آیا وجود یک کردارنامه برای فعالیت‌های فضای ماورای جو لازم است؟
۱۵۱	فصل ۱۱: کردارنامه فضایی: چه چیزی در معرض خطر قرار دارد؟
۱۵۷	فصل ۱۲: معاهده در مقابل قطعنامه
۱۶۳	فصل ۱۳: چرا دولت‌ها باید کردارنامه فعالیت‌های فضای ماورای جو را امضاء کنند؟
۱۶۷	فصل ۱۴: ژاپن، امنیت فضایی و کردارنامه
۱۷۹	فصل ۱۵: کردارنامه اتحادیه اروپا درخصوص فعالیت‌های فضای ماورای جو: موضوعات با اهمیت
۱۸۷	فصل ۱۶: کردارنامه فضا: گامی صحیح و ناکافی رو به جلو
۱۹۳	فصل ۱۷: پیش‌نویس کردارنامه اتحادیه اروپا برای فعالیت‌های فضایی: زباله‌های فضایی و مقاله‌نامه مسئولیت
۱۹۹	فصل ۱۸: ایجاد امنیت در فضا: آیا بحث درباره کردارنامه کمک‌کننده خواهد بود؟ چشم‌اندازی از استرالیا
۲۰۹	فصل ۱۹: کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضای ماورای جو: یک سکوی پیشرفت مهم
۲۱۵	فصل ۲۰: رویکردهای روسیه در قبال تأمین امنیت در فضا

فصل ۲۱: آینده کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضای ماورای جو: از مأموریت غیرممکن تا مأموریت پایدار	۲۱۹
فصل ۲۲: کردارنامه: نیاز به یک رویکرد کلی‌نگر	۲۲۵
فصل ۲۳: نظام هنجاری بین‌المللی و یک کردارنامه برای فعالیت‌هایی فضایی	۲۳۱
فصل ۲۴: کردارنامه بین‌المللی فضا: نیاز به تحلیل مجدد	۲۴۵
فصل ۲۵: کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضایی: نیاز به زمان	۲۴۹
فصل ۲۶: حمایت از کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضایی	۲۵۵
فصل ۲۷: کردارنامه: اولین گام مفید	۲۶۱
فصل ۲۸: کردارنامه بین‌المللی ناظر بر فعالیت‌های فضایی: چشم‌انداز صنعتی	۲۶۷
فصل ۲۹: کردارنامه بین‌المللی فعالیت‌های فضای ماورای جو	۲۷۳
فصل ۳۰: کردارنامه فضا: موضع هند	۲۷۷
فصل ۱: آیا ما باید هم اکنون آزمایش سلاح‌های ضدماهواره را انجام دهیم؟	۲۸۳
نتیجه‌گیر	۲۸۹

پیشگفتار

زمانی که مذاکرات و بحث‌ها در خصوص کردارنامه بین‌المللی در اکتبر ۲۰۱۲ در نیویورک آغاز گردید، انتظار می‌رفت که بحث و گفتگو درباره امنیت فضایی به اوج برسد.

اتحادیه اروپا کردارنامه را پس از چندین سال تلاش در سال ۲۰۰۸ معرفی کرد و پس از آن دو پیش‌نویس، رنگ‌بری شده را در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ ارائه نمود. کردارنامه، ماهیتی داوطلبانه، بی‌الزام آور دارد. این کردارنامه مجموعه‌ای از اصول و تدابیر روش‌های طراحی شده به منظور پیشبرد رفتار پاسخگو در فضا را فراهم آورده است.

در سال‌های اخیر نگرانی درباره ثبات و امنیت در فضا افزایش پیدا کرده است و اکنون فضا به جزء جدانشدنی زندگی بشر تبدیل شده است. در حال حاضر هزاران ماهواره در کنار ایستگاه‌های متعدد زمین، سال‌ها رونق اقتصادی و امنیت ملی را فراهم می‌کنند. امنیت سرمایه‌های فضایی را امنیت بالایی برخوردار است، اگرچه فضا برای اهداف نظامی مورد استفاده قرار می‌گیرد و جلوگیری از تسلیحاتی شدن فضا بسیار حائز اهمیت است.

افزون بر این، فضا به شدت شلوغ و پرازدحام شده است. جدای از ماهواره‌ها بیش از ۳۰ هزار تکه زباله در مدارهای فضا در حال گردش هستند. اگرچه فضا بسیار وسیع و می‌توان گفت نامحدود است، اما باید توجه داشت

که مدارهای قابل استفاده فضایی بسیار محدود می‌باشند. زباله‌های شناور، خطر برخورد فیزیکی با ماهواره‌های کاربردی را به وجود می‌آورند. در سال ۲۰۰۹ یک ماهواره روسی با یک ماهواره آمریکایی در فضا برخورد کرد و بیش از ۲ هزار تکه زباله در فضا رها گردید.

در سال ۲۰۰۷ آزمایش موشک ضدماهواره در ارتفاع بالا منجر به ایجاد هزاران تکه زباله شد. این زباله‌ها برای قرن‌ها در فضا شناور خواهند ماند و ماهواره‌های فعلی و آتی را در معرض خطر قرار خواهند داد. با وجود اینکه رفتار چین، رضا با قوانین و مقررات حاکم بر فضا تناقضی ندارد، اما این سوال مطرح است که آیا این رفتار مسئولانه بوده است؟ این سوال تحلیل‌گران را به سردرآورده است. آزمایش موشک ضدماهواره چین محرک لازم برای ناز به رفتار مسئولانه در فضا را به وجود آورده است. آگاهی از موقعیت فضا که ملل از آن اشياء موجود در فضا از جمله زباله‌های فضایی ردیابی می‌شوند، به منبع مهم امنیت فضا تبدیل شده است.

از آنجایی که در حال حاضر توجه به مسائل مربوط به فضا برای سلامت بشر ضروری است، لذا به عنوان یک مشاع جهانی در نظر گرفته می‌شود، اما این درک به طور فزاینده‌ای در حال رشد است که حقوق بین‌الملل فضا که متشکل از ۵ معاهده و چندین قطعنامه سازمان ملل است برای پرداختن به مسائل امنیت فضایی کافی نیستند.

در پس نگرانی‌های روبه‌رشدی که درباره امنیت فضا و ناکافی بودن قوانین فعلی فضا وجود دارد، کردارنامه اروپا به عنوان یک قانون فضایی نرم با ماهیتی داوطلبانه و غیرالزام‌آور مطرح شده است و در چارچوب بهترین روش‌ها قرار دارد. این کردارنامه به دنبال ترغیب رفتار مسئولانه در فضا است.